

Varianta 1

**Proba scrisă la limba franceză
- Nivel A -**

SUJET I

Ia. Mettez les verbes entre parenthèses à la forme convenable : – 3 points

« C'est le tout premier roman français que j'(avoir) jamais lu en roumain : et le texte m'a terriblement (décevoir) », dit alors Maria à son frère.

Elle doutait en fait que celui-ci (être) capable de comprendre quoi que ce (être) à ses préférences littéraires, puisqu'il (avoir), à l'époque, la réputation d'être un vrai cancre : ce n'était pas le style de l'écrivain qu'elle (ne pas aimer), mais la traduction.

Ib. Rapportez au style direct : – 3 points

Loïc lui dit alors que la Bretagne était la seule région de France où l'on sût comment cuisiner le canard sauvage.

Il lui demanda ensuite si elle pourrait lui rendre visite, à Rennes, l'été suivant, comme prévu.

Ic. Transformez la séquence soulignée en proposition relative : – 3 points

Ce matin, nous avons eu des cours de français. Nous avons séché ces cours.

J'aimerais voir cette exposition : mon oncle paternel, qui est critique d'art, m'en a dit beaucoup de bien.

Marie est une vieille femme morose : personne ne l'aime, dans son entourage.

+1 point d'office

SUJET II

IIa. Traduisez en français : – 5 points

Primii dintre membrii familiei despre care Dinu mi-a vorbit și *pe care* a ținut să îi cunosc au fost bunicii săi dinspre tată. Cu toate că bunicului său i se dusesse faima în familie că este *atât de* zgârcit, morocănos și rău că nu era iubit *de nimeni*, Dinu avea pentru el o mare duioșie, ceea ce era un balsam pentru inima bătrânului.

(după Cornelia Pillat, *Ofrande*)

II.b. traduisez en roumain : – 4 points

Le docteur O'Grady et l'interprète Aurelle ayant réussi, non sans peine, à se faire donner une chambre par la vieille Mme de Vaublère, le colonel Parker, qui leur rendit visite, admira fort le château et son parc.

Il dit que la France et l'Angleterre étaient les deux seuls pays où l'on pût trouver de beaux jardins, démontra que les gazons, comme les institutions et les hommes, n'apprennent qu'avec le temps à tenir leur place comme il convient, et demanda enfin, avec une grâce timide, s'il pourrait, lui aussi, venir vivre à Vaublère.

(André Maurois, *Les discours du docteur O'Grady*)

+1 point d'office

TOATE SUBIECTELE SUNT OBLIGATORII. TIMPUL DE LUCRU ESTE DE DOUĂ ORE

Variantă 1

Barem detaliat

Proba scrisă la limba franceză

- Nivel A -

SUJET I

Ia. Mettez les verbes entre parenthèses à la forme convenable : – 3 points

« C'est le tout premier roman français que j'(aie) jamais lu en roumain : et le texte m'a terriblement (*déçue*) », dit alors Maria à son frère.

Elle doutait en fait que celui-ci (*fût/ soit* **variantă non optimă**) capable de comprendre quoi que ce (*soit*) à ses préférences littéraires, puisqu'il (*avait*), à l'époque, la réputation d'être un vrai cancre : ce n'était pas le style de l'écrivain qu'elle (*n'aimait pas*), mais la traduction. **[6 items x 0,50 point]**

Ib. Rapportez au style direct : – 3 points

Loïc lui dit alors que la Bretagne était la seule région de France où l'on sût comment cuisiner le canard sauvage.

Loïc lui dit alors : « La Bretagne est la seule région de France où l'on sache comment cuisiner le canard sauvage ».

Il lui demanda ensuite si elle pourrait lui rendre visite, à Rennes, l'été suivant, comme prévu.

Il lui demanda ensuite : « Pourras-tu/ Pourriez-vous me rendre visite, à Rennes, l'été prochain, comme prévu ? » **[6 items x 0,50 point]**

Ic. Transformez la séquence soulignée en proposition relative : – 3 points

Ce matin, nous avons eu des cours de français que nous avons séchés.

J'aimerais voir cette exposition dont mon oncle paternel, qui est critique d'art, m'a dit beaucoup de bien.

Marie est une vieille femme morose que personne n'aime, dans son entourage.

+1 point d'office

SUJET II

Iia. Traduisez en français : – 5 points

Primii dintre membrii familiei despre care Dinu mi-a vorbit și *pe care* a ținut să îi cunosc au fost bunicii săi dinspre tată. Cu toate că bunicului său i se dusese faima în familie că este *atât de* zgârcit, morocănos și rău că nu era iubit *de nimeni*, Dinu avea pentru el o mare duioșie, ceea ce era un balsam pentru inima bătrânului.

(după Cornelia Pillat, *Ofrande*)

*Les premiers membres de sa famille dont Dinu m’{eût/ ait} parlé et qu’il {eût/ ait} {tenu à me faire connaître/ tenu à me présenter/ voulu me faire connaître/ voulu me présenter} {ont été/ furent} ses grands-parents {paternels/ du côté de son père}. Variante non optimale DAR ACCEPTATE: cu subjonctivul în loc de infinitiv, și fără auxiliar factitiv – *tenu à ce que je connaisse/ voulu que je connaisse*; se va penaliza în schimb cu 0,10 *tenu que je connaisse* (1/2 dintr-o greșeală de recțiune, întrucât *tenir que* +subjonctiv, calc după limba maternă pentru candidat, este marcat ca „RARE” în lexicografia franceza (TLFi), la fel ca și forma paralelă cu infinitivul *tenir de*).*

{ {Bien que/ Quoique} son grand-père {eût/ eût eu/ ait eu}, auprès de la famille, la réputation d’être/ Bien qu’aux yeux de la famille, son grand-père {fût/ eût été/ ait été} réputé être/ Alors même que son grand-père {avait/ avait eu}, auprès de la famille, la réputation d’être/ Alors même qu’aux yeux de la famille, son grand-père {était/ avait été} réputé être}

[*avoir la réputation d’être __/ être réputé être __* descriu <rezultatul> lui „i se dusesse faima”: această modulație legitimează schimbarea formei verbale, în franceză (timp simplu corespunzător: imperfect mai degrabă decât mai mult ca perfect, în funcție de conjuncția concesivă aleasă – subjonctiv sau indicativ; dar se va accepta și varianta directă: mai mult ca perfect ro/ plus-que-parfait fr]

si {avare/grippe-sou}, morose et méchant que personne ne l’aimait,

Dinu avait pour lui une immense tendresse, ce qui était un baume pour {le coeur/ l’âme} du {vieil homme/ vieillard/ vieux}.

II.b. traduisez en roumain : – 4 points

Le docteur O’Grady et l’interprète Aurelle ayant réussi, non sans peine, à se faire donner une chambre par la vieille Mme de Vaublère, le colonel Parker, qui leur rendit visite, admira fort le château et son parc.

Il dit que la France et l’Angleterre étaient les deux seuls pays où l’on pût trouver de beaux jardins, démontra que les gazons, comme les institutions et les hommes, n’apprennent qu’avec le temps à tenir leur place comme il convient, et demanda enfin, avec une grâce timide, s’il pourrait, lui aussi, venir vivre à Vaublère.

(André Maurois, *Les discours du docteur O’Grady*)

{Doctorul O’Grady și interpretul [întrucât nici contextul imediat, nici numele personajului nu au o orientare de gen clară – altfel stateau lucrurile dacă se numea Aurèle /vs/ Aurélie, se va accepta aici și femininul : nu se evaluează cultura literară a candidatului] Aurelle reușind, {cu greu/ în sfârșit}, // {Odată ce/ După ce} Doctorul O’Grady și interpretul Aurelle reușiseră, {cu greu/ în sfârșit},}

{să obțină/ să închirieze} o cameră, de la bătrâna Doamna de Vaublère,

Colonelul Parker, {care le făcu o vizită// care a venit {în vizită/ să-i vadă}}, {{admiră/ a admirat} {foarte/ tare} mult castelul și parcul (acestuia)// {își exprimă/ și-a exprimat} {sincera/ puternica/ marea} admirație față de castel și de parc}.

{A spus astfel/ A zis astfel / Spuse astfel/ Zise astfel// {Acesta/ El}¹ a spus/a zis/ spuse/ zise} că Franța și Anglia {sunt/erau} singurele două țări unde se pot [limba română **nu are concordanță rigidă, spre deosebire de franceză, privilegiind în general formele directe**² : se va nota deci ca **variantă optimă varianta cu prezentul**] găsi grădini frumoase, {a demonstrat/ demonstrează} că {gazonul/ iarba}, la fel ca instituțiile și (ca) oamenii, [are/ ?avea³] nevoie de timp ca să învețe {să stea la locul {său//lui/ei/}} care îi e(ste) locul}, {și întrebă apoi/ iar la sfârșit⁴ întrebă}, cu o grație timidă, dacă {ar putea veni/ putea veni} și el să trăiască la Vauclère.

+1 point d'office

TOATE SUBIECTELE SUNT OBLIGATORII. TIMPUL DE LUCRU ESTE DE DOUĂ ORE

Evaluarea traducerilor (sanționarea degresivă a greșelilor de traducere)

RO-FR:

- ✓ ortografie/ punctuație: 0,05 puncte ;
- ✓ morfologie nominală (substantiv și adjectiv): 0,10 puncte;
- ✓ determinanți și pronume: 0,20 puncte ;
- ✓ morfologie verbală (radical, afixe flexionare, desinențe) ; corectarea verbului: 0,20
- ✓ dezacorduri, negație: 0,30 puncte ;
- ✓ folosirea constrânsă a modurilor și timpurilor verbale (subjonctiv/ indicativ/ infinitiv în complete, relative și circumstanțiale, concordanța la indicativ sau la subjonctiv, *si* condițional, *si* dubitativ), corelație timpuri verbale – repere spațio-temporale, ...: 0,50 puncte ;
- ✓ alte greșeli de sintaxă (inversiunea subiectului, ...): 0,20 puncte;
- ✓ lexic (*faux sens*, *contresens*): 0,20 puncte ;
- ✓ non sens și alte incoerențe : de la 0,50 puncte la 1 punct (după gravitate) ;
- ✓ sub-traducere (omisiune): de la 0,10 puncte la ... puncte, în funcție de dimensiunea segmentului netradus.

FR-RO:

- ✓ greșeli de înțelegere a textului sursă în limba franceză (*faux sens*, *contresens*) : 0,20 puncte ;
- ✓ greșeli de limbă română sancționate, după gravitate, de la 0,05 (ortografie, diacritice) la 0,20 puncte (forme flexionare greșite, dezacorduri ; greșeli de lexic : franțuzisme, anglicisme sau alte xenisme) ;

¹ Varianta non optimă : limba română este o limbă cu subiect subînțeles la persoana a treia ; de preferat deci varianta cu subiect subînțeles și conector de « sprijin », față de varianta cu subiect anaforic, iar, în ultimul caz, varianta optimă ar fi cu demonstrativul, nu cu pronumele personal (virtual accentuat, în limba română), care ar constitui traducerea doar *aparent* literală a pronumelui (neaccentuat) francez *il* ! Traducerea directă a lui *il* este subiectul nul !

² Atât modal (*nu cred că a venit* este mult mai des folosit ca *nu cred să fi venit* – cu nuanțele semantice aferente indicativului și prezumtivului) cât și temporal (*zise că e obosit*).

³ Dacă în cazul enunțurilor particularizante (referință specifică), se mai întâlnește și imperfect de concordanță, mai ales cu un verb principal la perfect simplu, în cazul enunțurilor generice, ca aici, imperfectul de concordanță este extrem de rar (practic exclus) în limba română.

⁴ De urmărit corelarea cu soluția de traducere din prima frază : evitarea repetiției *în sfârșit/ la sfârșit*.

- ✓ calcuri gramaticale: 0,25 puncte ;
- ✓ calcuri lexicale (sau terminologice): 0,25 puncte ;
- ✓ non sens și alte incoerențe (necunoașterea domeniului de referință): de la 0,50 puncte la 1 punct (după gravitate) ;
- ✓ sub-traducere (omisiune) : de la 0,10 puncte la ... puncte, în funcție de dimensiunea segmentului netradus.

Variantele non optime (non preferate), în caz că nu este specificat altfel în baremul particularizat la cheia fiecărui exercițiu (IIa, IIb), se vor sancționa cu 0,10 puncte.

Este posibil ca greșelile efectiv înregistrate să depășească punctajul alocat subiectului, dar nu se vor lua în calcul decât până la limita de puncte alocate, pentru fiecare din cele două traduceri (IIa respectiv IIb).

Se pot acorda, paralel cu baremul degresiv, și **bonificații** de +0,25 până la +0,50 puncte, pentru soluții de traducere creative/ foarte bune.

Varianta 2

**Proba scrisă la limba franceză
- Nivel A -**

SUJET I

Ia. Reformulez les passages soulignés à l'aide de *si* conditionnel : – 3 points

- (i) Eût-il consenti à examiner de plus près les deux toiles, votre mari (un critique des plus respectés) n'aurait su ignorer ces détails.
- (ii) Au cas où les toiles n'auraient pas été vendues ensemble, personne n'aurait deviné l'identité de l'artiste.
- (iii) Je n'achèterai ces toiles qu'à condition que vous les vendiez ensemble.

Ib. Posez les questions auxquelles on pourrait répondre par : – 3 points

- (i) Non, je n'ai pas vu le fer à repasser.
- (ii) À mon avis, lire un livre, c'est se retrouver devant un miroir afin de s'observer soi et le monde qui nous entoure.
- (iii) Rien de bien grave, Madame Ledoux ! Une voiture vient de renverser votre poubelle.

Ic. Transformez la séquence soulignée en proposition relative : – 3 points

- (i) Tout se réfléchit dans ce miroir grossissant, taillé à mille facettes. Le monde lui-même est ce miroir grossissant.
- (ii) Cette femme devra renoncer à jamais à l'enfant qu'elle était : elle vient d'accoucher.
- (iii) Il me plaît ainsi. Il est ainsi.

+1 point d'office

SUJET II

IIa. Traduisez en français : – 5 points

Nu e nici o îndoială că oricare i-ar fi condiția și oricare situația cuvântului, scriitorul nu trebuie să părăsească omul, chiar dacă omul, sătul de propriile sale fapte, n-ar dori să i se pună în față o oglindă și să-și vadă în ea chipul. Nu totdeauna e plăcut să te vezi așa cum ești.

(Marin Preda, *Imposibila întoarcere*)

II.b. traduisez en roumain : – 4 points

Mes nouveaux romans, faute de mieux, ressemblaient aux anciens trait pour trait, mais personne n'en prenait connaissance. Pas même moi, qui détestais me relire : ma plume allait si vite que, souvent, j'avais mal au poignet ; je jetais sur le parquet les cahiers remplis, je finissais par les oublier [...]. D'ailleurs, si Karl avait daigné jeter un coup d'œil sur ces pages, il n'aurait pas été *lecteur* à mes yeux mais juge suprême et j'aurais redouté qu'il ne me condamnât. L'écriture, mon travail noir, ne renvoyait à rien et, du coup, se prenait elle-même pour fin : j'écrivais pour écrire. Je ne le regrette pas : eussé-je été lu, je tentais de plaire, je redevenais merveilleux. Clandestin, je fus vrai.

(Jean-Paul Sartre, *Les Mots*)

+1 point d'office

TOATE SUBIECTELE SUNT OBLIGATORII. TIMPUL DE LUCRU ESTE DE DOUĂ ORE

Barem detaliat

**Proba scrisă la limba franceză
- Nivel A -**

SUJET I

Ia. Reformulez les passages soulignés à l'aide de *si* conditionnel : – 3 points

- (i) *S'il avait consenti à examiner de plus près les deux toiles, votre mari (un critique des plus respectés) n'aurait pu ignorer ces détails.*
- (ii) *Si les toiles n'avaient pas été vendues ensemble, personne n'aurait deviné l'identité de l'artiste.*
- (iii) *Je n'achèterai ces toiles que si vous les vendez ensemble.*

Ib. Posez les questions auxquelles on pourrait répondre par : – 3 points

- (i) *Avez-vous vu/ As-tu vu le fer à repasser ? (Non, je n'ai pas vu le fer à repasser : **era nevoie de o întrebare totală/ închisă/ cu răspuns da-nu, la persoana a doua**)*
- (ii) *Qu'est-ce que (c'est que) lire un livre, à votre avis ?/ À votre avis, qu'est-ce que (c'est que) lire un livre ? (À mon avis, lire un livre, c'est se retrouver devant un miroir afin de s'observer soi et le monde qui nous entoure)// C'est quoi, lire un livre, à votre avis ? [variantă non preferată, având în vedere registrul răspunsului : standard spre foarte îngrijit !]*
- (iii) *Qu'est-ce qui s'est passé ?/ Que s'est-il passé ?/ Qu'est-ce qui est arrivé ? (Rien de bien grave, Madame Ledoux ! Une voiture vient de renverser votre poubelle)*

Ic. Transformez la séquence soulignée en proposition relative : – 3 points

- (i) *Tout se réfléchit dans ce miroir grossissant, taillé à mille facettes qu'est le monde lui-même.*
- (ii) *Cette femme qui vient d'accoucher devra renoncer à jamais à l'enfant qu'elle était*
- (iii) *Il me plaît {comme il est/ tel qu'il est.}*

+1 point d'office

SUJET II

IIa. Traduisez en français : – 5 points

Nu e nici o îndoială că oricare i-ar fi condiția și oricare situația cuvântului, scriitorul nu trebuie să părăsească omul, chiar dacă omul, sătul de propriile sale fapte, n-ar dori să i se pună în față o oglindă și să-și vadă în ea chipul. Nu totdeauna e plăcut să te vezi așa cum ești.

(Marin Preda, *Imposibila întoarcere*)

Il n'y a aucun doute/ Il ne fait aucun doute/ Nul doute que,

quelle que soit sa condition et quelle que soit {le statut du mot/ l'importance de la parole écrite},

- *l'écrivain ne doit pas (pour autant) {renoncer à l'homme/ cesser d'être humain}, quand bien même l'homme, las de ses propres faits (et gestes), ne voudrait pas*
- *l'écrivain ne devrait pas (pour autant) {renoncer à l'homme/ cesser d'être humain}, même si l'homme, las de ses propres faits (et gestes), ne voulait pas*

se retrouver devant un miroir

- *qui réfléchisse {son visage/ son image}.*
- *et y voir s'y réfléchir son image/ son visage*

{Ce/ Il} n'est pas toujours agréable de se voir {tel que l'on est/ tel qu'on est/ comme on est}.

II.b. traduisez en roumain : – 4 points

Mes nouveaux romans, faute de mieux, ressemblaient aux anciens trait pour trait, mais personne n'en prenait connaissance. Pas même moi, qui détestais me relire : ma plume allait si vite que, souvent, j'avais mal au poignet ; je jetais sur le parquet les cahiers remplis, je finissais par les oublier [...]. D'ailleurs, si Karl avait daigné jeter un coup d'œil sur ces pages, il n'aurait pas été *lecteur* à mes yeux mais juge suprême et j'aurais redouté qu'il ne me condamnât. L'écriture, mon travail noir, ne renvoyait à rien et, du coup, se prenait elle-même pour fin : j'écrivais pour écrire. Je ne le regrette pas : eussé-je été lu, je tentais de plaire, je redevenais merveilleux. Clandestin, je fus vrai.

(Jean-Paul Sartre, *Les Mots*)

Noile mele romane, din lipsă de ceva mai bun, semănau perfect cu cele dinainte/ erau aidoma celor dinainte, dar nimeni {nu-și dădea seama (de asta)/ nu băga de seamă/ nimeni nu observa nimic}.

Nici măcar eu însumi, fiindcă {detestam să mă recitesc/ nu îmi plăcea să mă recitesc}: pana îmi zbura atât de repede pe hârtie, că/ încât mă durea încheietura mâinii ; aruncam pe podea caietele {pline/ (odată) scrise}, {și sfârșeam/sfârșind} {prin a uita cu totul de ele/ prin a le uita cu desăvârșire}.

*De altfel, în cazul în care Karl (de penalizat cu -0,10 cacofonia **dacă Karl !**) ar fi {consimțit/ binevoit} să arunce o privire peste acele pagini, nu ar fi fost pentru mine un cititor, ci un judecător suprem și {m-aș fi temut că m-ar putea condamna/ mi-ar fi fost frică să nu mă condamne}.*

Scrisul, munca mea la negru, nu ducea {nicăieri/ la nici un rezultat} și, {din această cauză/ de aceea/ prin urmare} {se lua drept scop în sine/ se considera un scop în sine}: scriam {ca să scriu/ pentru a scrie}.

Nu o regret (deloc): dacă aș fi fost citit, {încercam/ aș fi încercat} să plac, {redeveneam/ aș fi redevenit} minunat. Clandestin, am fost (mai) adevărat/ autentic.

+1 point d'office

TOATE SUBIECTELE SUNT OBLIGATORII. TIMPUL DE LUCRU ESTE DE DOUĂ ORE

Evaluarea traducerilor (sanționarea degresivă a greșelilor de traducere)

RO-FR:

- ✓ ortografie/ punctuație: 0,05 puncte ;
- ✓ morfologie nominală (substantiv si adjectiv): 0,10 puncte;
- ✓ determinanți si pronume: 0,20 puncte ;
- ✓ morfologie verbală (radical, afixe flexionare, desinențe) ; recțiunea verbului: 0,20
- ✓ dezacorduri, negație: 0,30 puncte ;
- ✓ folosirea constrânsă a modurilor și timpurilor verbale (subjonctiv/ indicativ/ infinitiv în complete, relative și circumstanțiale, concordanța la indicativ sau la

- subjonctiv, *si* condițional, *si* dubitativ), corelație timpuri verbale – repere spațio-temporale, ...: 0,50 puncte ;
- ✓ alte greșeli de sintaxă (inversiunea subiectului, ...): 0,20 puncte;
 - ✓ lexic (*faux sens*, *contresens*): 0,20 puncte ;
 - ✓ non sens și alte incoerențe : de la 0,50 puncte la 1 punct (după gravitate) ;
 - ✓ sub-traducere (omisiune): de la 0,10 puncte la ... puncte, în funcție de dimensiunea segmentului netradus.

FR-RO:

- ✓ greșeli de înțelegere a textului sursă în limba franceză (*faux sens*, *contresens*) : 0,20 puncte ;
- ✓ greșeli de limbă română sancționate, după gravitate, de la 0,05 (ortografie, diacritice) la 0,20 puncte (forme flexionare greșite, dezacorduri ; greșeli de lexic : franțuzisme, anglicisme sau alte xenisme) ;
- ✓ calcuri gramaticale: 0,25 puncte ;
- ✓ calcuri lexicale (sau terminologice): 0,25 puncte ;
- ✓ non sens și alte incoerențe (necunoașterea domeniului de referință): de la 0,50 puncte la 1 punct (după gravitate) ;
- ✓ sub-traducere (omisiune) : de la 0,10 puncte la ... puncte, în funcție de dimensiunea segmentului netradus.

Variantele non optime (non preferate), în caz că nu este specificat altfel în baremul particularizat la cheia fiecărui exercițiu (IIa, IIb), se vor sancționa cu 0,10 puncte.

Este posibil ca greșelile efectiv înregistrate să depășească punctajul alocat subiectului, dar nu se vor lua în calcul decât până la limita de puncte alocate, pentru fiecare din cele două traduceri (IIa respectiv IIb).

Se pot acorda, paralel cu baremul degresiv, și **bonificații** de +0,25 până la +0,50 puncte, pentru soluții de traducere creative/ foarte bune.

Varianta 1

**Proba scrisă la limba franceză
- Nivel B -**

SUJET I

Ia. Mettez les verbes entre parenthèses à la forme convenable : – 3 points

Ces adorables chatons, mon ami les a (trouver) devant un magasin à deux kilomètres de chez lui. Il veut nous en faire (adopter) au moins un. Je ne pense pas que nous le (faire), et je doute qu'il (pouvoir) se payer le luxe de les garder tous. Sa mère adore son chez soi : elle est persuadée que les animaux de compagnie et l'hygiène, ça (faire) deux, mais je ne sais pas si elle (ne pas changer) d'avis, après les avoir vus.

Ib. Identifiez, dans la liste en désordre ci-contre, cinq séries de synonymes : – 3 points

prendre congé, à l'époque, la famille, en vouloir à quelqu'un, faire ses adieux, à la maison, être fâché contre quelqu'un, dire au revoir, alors, les siens, chez soi, avoir des choses à reprocher à quelqu'un

Ic. Du verbe au nom. Transformez les propositions subordonnées soulignées en compléments : – 3 points

- (i) *Tu te rappelles sans doute qu'il est parti pour Paris au mois de mars passé.*
- (ii) *Bien qu'il ait espéré pouvoir rentrer tous les samedis, on ne l'a plus revu jusqu'à Pâques.*
- (iii) *Hier encore, j'ignorais que son père fût mort tout récemment.*

+1 point d'office

SUJET II

IIa. Traduisez en français : – 5 points

Astăzi, o asemenea despărțire ar putea să ni se pară ciudată, un asemenea fiu ne-ar părea ingrat. Dar atunci, când cineva se ducea la trei mii de kilometri de casă, era știut că n-o să-i mai vadă pe ai lui ani și ani. Când Anton Lupan [a aflat] că tatăl său a murit, zadarnic ar mai fi plecat, căci el primise această știre în august, și bietul bătrân murise în mai.

(după Radu Tudoran, *Toate pânzele sus!*)

II.b. traduisez en roumain : – 4 points

Un changement d'attitude parallèle au mien avait eu lieu avant mon retour chez Licinius Sura, chez Attianus, chez Turbo, comme si, en dépit de la sévère censure que j'exerçais sur mes lettres, mes amis m'avaient déjà compris [...]. Autrefois, les hauts et les bas de ma fortune m'embarrassaient surtout en face d'eux ; des peurs ou des impatiences que j'aurais, seul, portées d'un cœur léger, devenaient accablantes dès que j'étais forcé de les cacher à leur sollicitude ou de leur en infliger l'aveu [...]; j'en voulais à leur affection de s'inquiéter pour moi plus que moi-même.

Marguerite Yourcenar, *Mémoires d'Hadrien*

+1 point d'office

TOATE SUBIECTELE SUNT OBLIGATORII. TIMPUL DE LUCRU ESTE DE DOUĂ ORE

Varianta 1

Barem detaliat

**Proba scrisă la limba franceză
- Nivel B -**

SUJET I

Ia. Mettez les verbes entre parenthèses à la forme convenable : – 3 points

Ces adorables chatons, mon ami les a (trouvés) devant un magasin à deux kilomètres de chez lui. Il veut nous en faire (adopter) au moins un. Je ne pense pas que nous le (fassions), et je doute qu'il (puisse) se payer le luxe de les garder tous. Sa mère adore son chez soi : elle est persuadée que les animaux de compagnie et l'hygiène, ça (fait) deux, mais je ne sais pas si elle (ne changera pas) d'avis, après les avoir vus.

Ib. Identifiez, dans la liste en désordre ci-contre, cinq séries de synonymes : – 3 points

- (i) *prendre congé = dire au revoir = faire ses adieux*
- (ii) *à l'époque = alors*
- (iii) *la famille = les siens*
- (iv) *en vouloir à quelqu'un = être fâché contre quelqu'un = avoir des choses à reprocher à quelqu'un*
- (v) *à la maison = chez soi*

Ic. Du verbe au nom. Transformez les propositions subordonnées soulignées en compléments : – 3 points

- (i) *Tu te rappelles sans doute son départ pour Paris au mois de mars passé.*
- (ii) *{En dépit de/ Malgré} son espoir de pouvoir rentrer tous les samedis, on ne l'a plus revu jusqu'à Pâques.*
- (iii) *Hier encore, j'ignorais {la très récente mort/ la mort toute récente} de son père.*

+1 point d'office

SUJET II

IIa. Traduisez en français : – 5 points

Astăzi, o asemenea despărțire ar putea să ni se pară ciudată, un asemenea fiu ne-ar părea ingrat. Dar atunci, când cineva se ducea la trei mii de kilometri de casă, era știut că n-o să-i mai vadă pe ai lui ani și ani. Când Anton Lupan [a aflat] că tatăl său a murit, zadarnic ar mai fi plecat, căci el primise această știre în august, și bietul bătrân murise în mai.

De nos jours, de tels adieux pourraient nous sembler étranges, un tel fils nous semblerait ingrat.

Mais, {à l'époque/ à cette époque-là/ alors},

- *quand quelqu'un partait {à trois mille kilomètres de distance/ à trois mille kilomètres de chez soi}, il était bien connu qu'il n'allait plus revoir les siens pendant des années.*
- *quand on partait {à trois mille kilomètres de distance/ à trois mille kilomètres de chez soi}, on savait bien {qu'on n'allait plus revoir les siens pendant des années/ ne plus devoir retrouver les siens pendant de longues années}.*

Quand/ Lorsqu'Anton Lupan a appris la mort de son père, {rentrer au pays aurait été parfaitement inutile/ il serait rentré en vain/ il aurait été parfaitement inutile qu'il rentrât au pays [variantea cea mai puțin probabilă, la franceză B]}, car il avait reçu cette (triste) nouvelle {au mois d'août/ en août}, et le pauvre {vieux/ viel homme/ vieillard} était mort (et enterré) depuis le mois de mai.

(după Radu Tudoran, *Toate pânzele sus!*)

II.b. traduisez en roumain : – 4 points

Un changement d'attitude parallèle au mien avait eu lieu avant mon retour chez Licinius Sura, chez Attianus, chez Turbo, comme si, en dépit de la sévère censure que j'exerçais sur mes lettres, mes amis m'avaient déjà compris [...]. Autrefois, les hauts et les bas de ma fortune m'embarrassaient surtout en face d'eux ; des peurs ou des impatiences que j'aurais, seul, portées d'un cœur léger, devenaient accablantes dès que j'étais forcé de les cacher à leur sollicitude ou

de leur en infliger l'aveu [...]; j'en voulais à leur affection de s'inquiéter pour moi plus que moi-même.

Marguerite Yourcenar, *Mémoires d'Hadrien*

O schimbare de atitudine {similară/ paralelă} cu a mea {avusese loc/ se produsese} înaintea întoarcerii mele, la Licinius Sura, la Attianus, la Turbo, ca și cum,

- *în ciuda cenzurii foarte severe pe care o exercitam {asupra a ce le scriam/ asupra a ce le spuneam în scrisori/ în scrisorilor mele},*
- *deși eram foarte atent la ce le spuneam în scrisori,*

{prieteni mei/ acești prieteni} {înțeleseseră deja ce se întâmpla cu mine/ mă și „citiseră”}.

Altădată, sușurile și coborâșurile sorții mă deranjau mai ales față de ei; spaime sau neliniști

- *pe care, singur, le-aș fi îndurat {cu sufletul ușor/ cu inima ușoară},*
- *a căror povară aș fi dus-o, singur, {cu sufletul ușor/ cu inima ușoară},*

mă copleșeau, de îndată ce trebuia să le ascund de solitudinea lor, sau [dimpotrivă, când eram silit] {să li le mărturisesc/ îi inoportunez cu mărturisirile mele}.

Reproșam afecțiunii lor [sincere] că se îngrijorau pentru mine mai mult decât [mă îngrijoram] eu însumi.

+1 point d'office

TOATE SUBIECTELE SUNT OBLIGATORII. TIMPUL DE LUCRU ESTE DE DOUĂ ORE

Evaluarea traducerilor (sanționarea degresivă a greșelilor de traducere)

RO-FR:

- ✓ ortografie/ punctuație: 0,05 puncte ;
- ✓ morfologie nominală (substantiv și adjectiv): 0,10 puncte;
- ✓ determinanți și pronume: 0,20 puncte ;
- ✓ morfologie verbală (radical, afixe flexionare, desinențe) ; recțiunea verbului: 0,20
- ✓ dezacorduri, negație: 0,30 puncte ;
- ✓ folosirea constrânsă a modurilor și timpurilor verbale (subjonctiv/ indicativ/ infinitiv în complete, relative și circumstanțiale, concordanța la indicativ sau la subjonctiv, *si* condițional, *si* dubitativ), corelație timpuri verbale – repere spațio-temporale, ...: 0,50 puncte ;
- ✓ alte greșeli de sintaxă (inversiunea subiectului, ...): 0,20 puncte;
- ✓ lexic (*faux sens*, *contresens*): 0,20 puncte ;

- ✓ non sens și alte incoerențe : de la 0,50 puncte la 1 punct (după gravitate) ;
- ✓ sub-traducere (omisiune) : de la 0,10 puncte la ... puncte, în funcție de dimensiunea segmentului netradus.

FR-RO:

- ✓ greșeli de înțelegere a textului sursă în limba franceză (*faux sens, contresens*) : 0,20 puncte ;
- ✓ greșeli de limbă română sancționate, după gravitate, de la 0,05 (ortografie, diacritice) la 0,20 puncte (forme flexionare greșite, dezacorduri ; greșeli de lexic : franțuzisme, anglicisme sau alte xenisme) ;
- ✓ calcuri gramaticale: 0,25 puncte ;
- ✓ calcuri lexicale (sau terminologice): 0,25 puncte ;
- ✓ non sens și alte incoerențe (necunoașterea domeniului de referință): de la 0,50 puncte la 1 punct (după gravitate) ;
- ✓ sub-traducere (omisiune) : de la 0,10 puncte la ... puncte, în funcție de dimensiunea segmentului netradus.

Variantele non optime (non preferate), în caz că nu este specificat altfel în baremul particularizat la cheia fiecărui exercițiu (IIa, IIb), se vor sancționa cu 0,10 puncte.

Este posibil ca greșelile efectiv înregistrate să depășească punctajul alocat subiectului, dar nu se vor lua în calcul decât până la limita de puncte alocate, pentru fiecare din cele două traduceri (IIa respectiv IIb).

Se pot acorda, paralel cu baremul degresiv, și **bonificații** de +0,25 până la +0,50 puncte, pentru soluții de traducere creative/ foarte bune.

Varianta 2

**Proba scrisă la limba franceză
- Nivel B -**

SUJET I

Ia. Mettez les verbes entre parenthèses à la forme convenable : – 3 points

Si tu (*se tracasser*) moins, tu réussirais à finir ton livre avant la fin du mois. J'(*avoir*) préféré que ce livre fût déjà publié, pour que nous (*pouvoir*) enfin partir pour l'île de Rhodes. J'espère que nous (*commencer*) nos vacances au soleil vers la mi-août, bien que ton éditeur (*vouloir*) organiser une tournée de signatures juste après la parution du roman. Puisque tu n'aimes rien perdre de ce qu'est la vie d'une auteure à succès, je parie tu y (*prendre part*).

Ib. Donnez les antonymes des mots soulignés : – 1,5 points

- (i) (Un homme) froid ≠ _____
- (ii) (Un homme) juste ≠ _____
- (iii) (Un homme) mesquin ≠ _____

Ic. Remplacez les séquences soulignées par : *conduire, supérieur hiérarchique, en vain*. Faites toutes les modifications nécessaires : – 1,5 points

Il avait beau essayer de se faire comprendre : ses tentatives désespérées ne pouvaient mener qu'à l'échec de toute communication véritable avec ses chefs.

Id. Insérez les questions suivantes sous : *Je voulais savoir* _____. Faites toutes les modifications nécessaires : – 3 points

- (i) *Qu'est-ce que cela peut bien lui faire ?*
- (ii) *Pourquoi a-t-elle fait une impression si forte sur son entourage ?*
- (iii) *Quand partira-t-elle pour Paris ?*

+1 point d'office

SUJET II

IIa. Traduisez en français : – 5 points

Michi nu înțelegea de ce mă frământ, ce-mi pasă. Încercam să mă apropiu de el fără să izbutesc. Felul lui de a gândi – rece, logic –care mă impresionase la început, mi se părea acum inuman, lipsit de înțelegere pentru tot ce nu se putea rezolva strict matematic. Mi-ar fi plăcut să fie cald, generos, drept. Să participe, la fel ca mine, la tot ce era viață.

(după Cella Serghi, *Pânza de păianjen*)

II.b. Traduisez en roumain : – 4 points

Nous en avons réellement assez d'entendre dénoncer l'individualisme comme la cause de tous nos maux, alors que depuis cent cinquante ans la société moderne n'a cessé de fabriquer en série des types d'hommes de moins en moins susceptibles d'être distingués les uns des autres. Il ne suffit pas de donner à de pauvres individus le nom de citoyens pour les agrandir à la mesure des anciens Romains de Rome. Ces citoyens des démocraties modernes mériteraient beaucoup plus le nom d'administrés. On aura beau dire qu'il est préférable d'être simple administré qu'esclave de M. Hitler. Je répondrai qu'une dictature mène à l'autre (...).

(d'après George Bernanos, *Lettre aux Anglais*)

+1 point d'office

TOATE SUBIECTELE SUNT OBLIGATORII. TIMPUL DE LUCRU ESTE DE DOUĂ ORE

Barem detaliat

**Proba scrisă la limba franceză
- Nivel B -**

SUJET I

Ia. Mettez les verbes entre parenthèses à la forme convenable : – 3 points

Si tu (*te tracassais*) moins, tu réussirais à finir ton livre avant la fin du mois. J'(*aurais*) préféré que ce livre fût déjà publié, pour que nous (*puissions*) enfin partir pour l'île de Rhodes. J'espère que nous (*commencerons*) nos vacances au soleil vers la mi-août, bien que ton éditeur (*veuille*) organiser une tournée de signatures juste après la parution du roman. Puisque tu n'aimes rien perdre de ce qu'est la vie d'une auteure à succès, je parie tu y (*prendras part*).

Ib. Donnez les antonymes des mots soulignés : – 1,5 points

- (i) (Un homme) froid ≠ *chaleureux*
- (ii) (Un homme) juste ≠ *injuste*
- (iii) (Un homme) mesquin ≠ *généreux*

Ic. Remplacez les séquences soulignées par : *conduire, supérieur hiérarchique, en vain*. Faites toutes les modifications nécessaires : – 1,5 points

Il essayait en vain de se faire comprendre : ses tentatives désespérées ne pouvaient conduire qu'à l'échec de toute communication véritable avec ses supérieurs hiérarchiques.

Id. Insérez les questions suivantes sous : *Je voulais savoir _____*. Faites toutes les modifications nécessaires : – 3 points

- (i) Je voulais savoir ce que cela pouvait bien lui faire.
- (ii) Je voulais savoir pourquoi elle avait fait une impression si forte sur son entourage.
- (iii) Je voulais savoir quand elle {partirait/ alait partir} pour Paris.

+1 point d'office

SUJET II

II.a. Traduisez en français : – 5 points

Michi nu înțelegea de ce mă frământ, ce-mi pasă. Încercam să mă apropiu de el fără să izbutesc. Felul lui de a gândi – rece, logic –care mă impresionase la început, mi se părea acum inuman, lipsit de înțelegere pentru tot ce nu se putea rezolva strict matematic. Mi-ar fi plăcut să fie cald, generos, drept. Să participe, la fel ca mine, la tot ce era viață.

(după Cella Serghi, *Pânza de păianjen*)

Michi ne comprenait pas pourquoi {je me tracassais/ je me tourmentais/ je m'inquiétais}, {pourquoi je me sentais concernée [par tout cela]/ pourquoi je m'en souciais/ ce que cela pouvait bien me faire}.

{J'essayais de me rapprocher de lui sans y parvenir/ J'essayais en vain de me rapprocher de lui}.

*Sa {manière/ façon} de penser –froide, logique – qui m'avait {favorablement impressionnée/ fait une impression très forte} au début [de notre relation], me semblait {désormais/ maintenant/ à présent} inhumaine, opaque {à tout ce qui n'avait pas de solution strictement mathématique/ à tout ce qui ne se laissait pas résoudre en termes purement mathématiques}. **Greșeală așteptată : sa manière de penser dépourvue de compréhension. Spre deosebire de limba română, nu putem spune în franceză că gândirea cuiva ar fi „lipsită de înțelegere”, ci doar despre persoana în cauză !***

J'aurais aimé qu'il {soit/ fût} chaleureux, généreux, juste. Qu'il {prenne/ prît} part, comme moi, à tout ce qu'était la vie/ à tout ce que la vie impliquait.

II.b. Traduisez en roumain : – 4 points

Nous en avons réellement assez d'entendre dénoncer l'individualisme comme la cause de tous nos maux, alors que depuis cent cinquante ans la société moderne n'a cessé de fabriquer en série des types d'hommes de moins en moins susceptibles d'être distingués les uns des autres. Il ne suffit pas de donner à de pauvres individus le nom de citoyens pour les agrandir à la mesure des anciens Romains de Rome. Ces citoyens des démocraties modernes mériteraient beaucoup plus

le nom d'administrés. On aura beau dire qu'il est préférable d'être simple administré qu'esclave de M. Hitler. Je répondrai qu'une dictature mène à l'autre (...).

(d'après George Bernanos, *Lettre aux Anglais*)

Ne-a ajuns (până peste cap) cât am auzit/ Suntem sătui să tot auzim

denunțându-se individualismul ca fiind/ individualismul denunțat ca fiind

cauza tuturor relelor (!noastre)/ problemelor noastre,

când, de peste o sută cincizeci de ani, societatea modernă nu a încetat să fabrice pe bandă rulantă tipuri de oameni

din ce în ce mai greu de deosebit {unii de ceilalți/ unii de alții}/ din ce în ce mai puțin susceptibili de a fi diferențiați între ei [parafraza (cvasi-)literală perfect acceptabilă]/ din ce în ce mai asemănători între ei.

Nu e de ajuns să/ Nu ajunge să/ Nu e suficient să

îi numești pe niște amărâți, cetățeni/ le zici unor amărâți, cetățeni/ le dai unor amărâți numele de cetățeni

pentru a-i aduce {la înălțimea/ la nivelul} // pentru a-i ridica {la rangul/ la nivelul}

vechilor romani/ romanilor din Roma antică.

Acești cetățeni ai democrațiilor moderne ar merita mai degrabă numele de administrați./ Acestor cetățeni ai democrațiilor moderne ar trebui mai degrabă să {fie numiți/ li se {spună/ zică}} "administrați".

Degeaba (ni) se {spune/ repetă} că este preferabil să fii simplu administrat, decât sclav al Domnului [eroare posibilă: d-lui/ OK dlui!] Hitler. Voi răspunde {că o dictatură duce (inevitabil) la o alta./ că o dictatură nu poate decât duce la o altă dictatură}.

+1 point d'office

TOATE SUBIECTELE SUNT OBLIGATORII. TIMPUL DE LUCRU ESTE DE DOUĂ ORE

Evaluarea traducerilor (sanționarea degresivă a greșelilor de traducere)

RO-FR:

- ✓ ortografie/ punctuație: 0,05 puncte ;
- ✓ morfologie nominală (substantiv si adjectiv): 0,10 puncte;

- ✓ determinanți și pronume: 0,20 puncte ;
- ✓ morfologie verbală (radical, afixe flexionare, desinențe) ; recțiunea verbului: 0,20
- ✓ dezacorduri, negație: 0,30 puncte ;
- ✓ folosirea constrânsă a modurilor și timpurilor verbale (subjunctiv/ indicativ/ infinitiv în complete, relative și circumstanțiale, concordanța la indicativ sau la subjunctiv, *si* condițional, *si* dubitativ), corelație timpuri verbale – repere spațio-temporale, ...: 0,50 puncte ;
- ✓ alte greșeli de sintaxă (inversiunea subiectului, ...): 0,20 puncte;
- ✓ lexic (*faux sens*, *contresens*): 0,20 puncte ;
- ✓ non sens și alte incoerențe : de la 0,50 puncte la 1 punct (după gravitate) ;
- ✓ sub-traducere (omisiune) : de la 0,10 puncte la ... puncte, în funcție de dimensiunea segmentului netradus.

FR-RO:

- ✓ greșeli de înțelegere a textului sursă în limba franceză (*faux sens*, *contresens*) : 0,20 puncte ;
- ✓ greșeli de limbă română sancționate, după gravitate, de la 0,05 (ortografie, diacritice) la 0,20 puncte (forme flexionare greșite, dezacorduri ; greșeli de lexic : franțuzisme, anglicisme sau alte xenisme) ;
- ✓ calcuri gramaticale: 0,25 puncte ;
- ✓ calcuri lexicale (sau terminologice): 0,25 puncte ;
- ✓ non sens și alte incoerențe (necunoașterea domeniului de referință): de la 0,50 puncte la 1 punct (după gravitate) ;
- ✓ sub-traducere (omisiune) : de la 0,10 puncte la ... puncte, în funcție de dimensiunea segmentului netradus.

Variantele non optime (non preferate), în caz că nu este specificat altfel în baremul particularizat la cheia fiecărui exercițiu (IIa, IIb), se vor sancționa cu 0,10 puncte.

Este posibil ca greșelile efectiv înregistrate să depășească punctajul alocat subiectului, dar nu se vor lua în calcul decât până la limita de puncte alocate, pentru fiecare din cele două traduceri (IIa respectiv IIb).

Se pot acorda, paralel cu baremul degresiv, și **bonificații** de +0,25 până la +0,50 puncte, pentru soluții de traducere creative/ foarte bune.